

UNIVERSITATEA DE STAT „A.RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE
CATEDRA DE FILOLOGIE ENGLEZĂ

CURRICULUM

la disciplina

Dificultăți i lexicale, gramaticale și stilistice în traducere

ANUL III

(specialitatea traducători)

Realizat de
Ludmila Răciula,
Lector universitar

BĂLȚI, 2013

Discutată și recomandată la ședința catedrei
Filologie engleză din _____ ,
proces verbal nr. _____
Sef catedră _____ A. Muntean

Aprobată la ședința Consiliului Științific al Facultății Limbi și Literaturi
străine din ____ _____ 20 ____
Proces verbal nr. _____

Decanul Facultății Limbi și Literaturi străine
Dr. conf., Iu. Ignatiuc

SUMAR

1. Preliminarii
2. Obiectivele generale (standard) ale disciplinei
3. Sugestii metodologice
4. Sugestii de evaluare
5. Activitatea de învățare și cercetare
6. Administrarea disciplinei
7. Tematica și repartizarea orientativă a orelor
8. Lucrul individual
9. Conținuturi, competențe, evaluarea cursului
10. Texte propuse pentru traducere
11. Evaluări sumative periodice
12. Evaluare finală
13. Referințe bibliografice

I. PRELIMINARII

Cursul „Dificultăți lexicale, gramaticale și stilistice în traducere” este destinat studenților facultății de limbi și literaturi străine, specialitatea traducători, anul 3. Disciplina dată ocupă un loc important în pregătirea traducătorilor. Cursul este în corelație strânsă cu așa discipline ca lexicologia, stilistica, curs inițial de traducere, metodele traducerii, bazele socio-culturale ale traducerii și gramatica limbii engleze. Conținutul cursului se bazează pe cunoștințe obținute în cadrul acestor discipline, și, la rândul său, contribuie la însușirea fructuoasă a conținuturilor acestor discipline.

Cursul practic „Dificultăți lexicale, gramaticale și stilistice în traducere” are drept scop de a familiariza studenții cu particularitățile textelor socio-politice și procedeele aplicate în traducerea lor. Metodele de traducere, însușite în baza acestor texte sunt aplicate în traducerea textelor literare și științifice.

În cadrul cursului studenții vor învăța să găsească soluții la diferite probleme de traducere, vor aplica în practică transformări gramaticale, lexicale și stilistice pentru a efectua o traducere adecvată. Cursul atrage atenția studenților asupra structurilor gramaticale și lexicale care nu au echivalent direct și necesită transformări în procesul de traducere. Însușind aceste elemente de bază studenții nu vor parcurge la traducerea mot-a mot, ei vor înțelege mai bine regula de aur a translatorului “traducem sensul, nu cuvintele.” Studenții vor practica și traducerea consecutivă, în baza vocabularului socio-politic însușit în cadrul orelor.

Cursul de „Dificultăți lexicale, gramaticale și stilistice în traducere” se deosebește prin caracterul său practic și va fi de mare ajutor viitorilor traducători.

II. OBIECTIVE GENERALE (STANDARD)

Disciplina are drept scop de a familiariza studenții cu procedeele de bază a traducerii, cu noțiunea de echivalență, transformări în traducere și cu rolul contextului în traducere. În rezultatul studierii acestui curs studenții vor fi capabili:

a) La nivel de cunoaștere

- să cunoască noțiunile de echivalență totală, parțială și non-echivalență;
- să recunoască elementele netraductibile din text;
- să identifice tipurile de transformări în traducere;
- să cunoască tehnicile de traducere a unităților lexicale, gramaticale și stilistice;
- să recunoască elementele distinctive a textului socio-politic;
- să realizeze importanța disciplinei date;

b) La nivel de aplicare

- să aplice și să distingă tehnicile de transformare în procesul de traducere;
- să clasifice transformările;
- să-și formeze abilități de traducere;
- să-și dezvolte gândirea critică;
- să ia decizii personale în cazul problemelor de traducere;
- să aplice metodele de traducere necesare în traducerea textelor socio-politice;
- să aplice cunoștințele acumulate în cadrul altor disciplini în traducere;
- să aplice metodele de traducere necesare în traducerea textelor socio-politice;

c) La nivel de integrare

- să recomande cele mai potrivite metode de traducere în traducerea diferitor genuri de text;
- să integreze cunoștințele și abilitățile formate în cadrul altor disciplini pentru a produce o traducere eficientă;
- să efectueze traduceri adecvate și să argumenteze alegerea proprie.

III. SUGESTII METODOLOGICE

Realizarea obiectivelor și conținuturilor cursului se va efectua prin îmbinarea optimă a metodelor clasice (prezentarea și explicarea materialului) și a celor moderne (dezbateri, problematizarea, studiu de caz, lecturi).

IV. SUGESTII DE EVALUARE

Dat fiind faptul că cursul poartă un caracter practic, metoda de bază de evaluare este traducerea (scrisă și orală). Forma finală de examinare este examenul de curs. Pentru evaluarea finală se propune traducerea unui text socio-politic.

V. ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ȘI CERCETARE

- Ore practice;
- Activități interactive în timpul orelor practice (problematizare, studiu de caz, lecturi);
- Prezentări.
- Traduceri

VI. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul modulului / disciplinei în planul de învățământ	Anul de stud.	Sem.	Numărul de ore			Evaluarea	
			Total	Cont. direct	Lucr. indiv.	Nr. de credite	Forma de evaluare
	III	VI	120	64	56	4	examen

VII. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Modulul 1. Equivalence. Polysemantic words.

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Determining the meaning of the word. Lexical equivalence. Polysemy.	4
2.	Lexical transformations in translation.	4
3.	Antonymous translation.	4
4.	Addition, omission. Translation of geographical names, proper names, names of ships, newspapers, etc. Transliteration, transcription and calque.	4
5.	Grammatical and syntactical transformations.	4

6.	Grammatical substitutions in translation.	4
7.	Parts of speech and grammatical categories that require transformations in translation.	6
8.	Translation of attributive constructions.	6
9.	Consecutive translation.	8

Modulul 2. Lexical and stylistic problems in translation

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Translation of phraseological units.	6
2.	Translation of culture-bound words.	6
3.	Political correctness in translation.	6
	Final evaluation	2
	Total	64

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Additional reading: On equivalence. http://translationjournal.net/journal/14equiv.htm	4
2.	Translate the texts 1-3, p. 9.	6
3.	Translate the text „Soap Gets Lost in Rush to Take a Quick Shower”, p.21.	6
4.	Translate the texts: A Shortage of Sirs. p.25. Sleep tight. p. 26.	6
5.	Additional reading on translation of proper names. http://mircea-bлага.blogspot.com/2011/03/despre-ioana-iepureanu-sau-cum-poti-sa.html	4
6.	Translate the text: „Renewables” p. 38.	6
7.	Translate the text: „US Business says Elizabeth I was „Perfect Chief Executive.”, p.51	6

8.	Translate the text: “The Role of UN”, p.62.	6
9.	Reading on political correctness. Mona Baker, <i>In Other Words. A Coursebook on Translation.</i> Routledge London and New York, 2002.	4
10.	Translation of one modern fairy tale, from Politically Correct Bedtime Stories, written by James Finn Garner	8
	Total	56

IX. COMPETENȚE ȘI CONȚINUTURI

Modulul 1. Equivalence. Polysemantic words.

Competențe	Conținuturi
<ul style="list-style-type: none"> ○ să definească notiunea de echivalență; ○ să folosească contextul pentru a găsi echivalentul corect; ○ să utilizeze dicționarul explicativ pentru a determina corect semnificația cuvintelor polisemantice; 	<p>Determining the meaning of the word. Lexical equivalents.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ equivalence and equivalents; ✓ polysemy; ✓ context – a decisive factor in translation;
<ul style="list-style-type: none"> ○ să explice diferența între transformări lexicale și gramaticale; ○ să definească noțiunile de generalizare, concretizare, omisiune, adăugire; ○ să aplice metodele de generalizare, concretizare în traducere, etc. ○ să identifice structurile care necesită transformări în procesul de traducere, 	<p>Lexical and grammatical transformations in translation.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lexical and grammatical transformations; ✓ concretization vs generalization; ✓ addition vs omission;

<ul style="list-style-type: none"> ○ să recunoască cazurile care necesită traducere antonimică; ○ să traducă propoziții și texte aplicând metoda de traducere antonimică; 	<p>Antonymous translation.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definition of antonymous translation; ✓ lexical and grammatical structures that are subjected to antonymous translation;
<ul style="list-style-type: none"> ○ să cunoască ce este transformare, transliterare, calchiere în traducere; ○ să traducă denumiri de ziare, țări, etc. utilizând procedeele sus nominalizate; 	<p>Translation of geographical names, proper names, names of newspapers, ships, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ transliteration; ✓ transcription; ✓ calque (loan translation);
<ul style="list-style-type: none"> ○ să explice ce este transpoziția, ○ să recunoască cazurile care necesită aplicarea transpoziției 	<p>Grammatical and syntactical transformations in translation.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ transposition; ✓ grammatical structures that require transposition in translation (it is....., there is/are, etc.)
<ul style="list-style-type: none"> ○ să cunoască părțile de vorbire și categoriile gramaticale care sunt substituite în procesul de traducere ○ să traducă utilizând substituirea; 	<p>Grammatical substitutions in translation.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definition of substitution; ✓ parts of speech that are usually substituted in the process of translation;
<ul style="list-style-type: none"> ○ să găsească modalitatea potrivită pentru a reda aspectul continuu și perfect în traducere; ○ să cunoască particularitățile traducerii a pronumelui; ○ să traducă corect propoziții cu pronume indefinit; ○ să recunoască sensul modal al verbului 	<p>Parts of speech that require grammatical transformations.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rendering the tense and aspect in translation; ✓ use of addition to preserve the original grammatical meaning; ✓ peculiarities of pronouns translation; ✓ modal <i>shall</i>;

englezesc <i>shall</i> ;	
<ul style="list-style-type: none"> ○ să recunoască construcțiile atributive; ○ să clasifice construcțiile atributive; ○ să găsească algoritmul traducerii al construcțiilor atributive; ○ să traducă construcțiile atributive; 	<p>Translation of attributive constructions.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definition of attributive constructions; ✓ types of attributive constructions; ✓ ways of rendering attributive constructions;

Modulul 2. Lexical and stylistic problems in translation

Competențe	Conținuturi
<ul style="list-style-type: none"> ○ să deosebească dintre o îmbinare de cuvinte liberă și o unitate frazeologică; ○ să clasifice unitățile frazeologice; ○ să aplice diverse metode de traducere pentru a reda sensul unităților frazeologice; 	<p>Translation of phraseological units.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ free and bound word combinations; ○ classification of phraseological units; ○ methods used to translate phraseological units (with the help of a phraseological equivalent; analogue, loan translation; antonymous translation, descriptive translation)
<ul style="list-style-type: none"> ○ să recunoască cazurile care necesită să fie adaptate la realitățile englezești; ○ să conștientizeze existența pierderii a sensului în traducere; ○ să se familiarizeze cu texte ce conțin elemente sociale 	<p>Politically correct language in translation.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ notion of politically correct language; ✓ creating the effect of political correctness in the translated text; ✓ loss and gains in translation;

X. TEXTE PROPUSE PENTRU TRADUCERE

1. Television Sponsorship Hoping to Change Image, p.20.
2. Soap Gets Lost in Rush to Take a Quick Shower, p.21.
3. A Shortage of Sirs. p.25.
4. Sleep Tight. p. 26.
5. Grand Canyon, p.31.
6. Renewables p. 38.
7. US Business says Elizabeth I was „Perfect Chief Executive, p.51.
8. The Role of UN, p. 62.
9. James Finn Garner. Politically Correct Bedtime Stories:
LITTLE RED RIDING HOOD
[<http://www.bizbag.com/Politically%20Correct/PC%20Bedtime%20Stories%20%20Little%20Red%20Riding%20Hood.htm>]

XI. EVALUĂRI SUMATIVE PERIODICE

1. să comenteze asupra problemei de echivalență și non – echivalență;
2. să traducă texte ce conțin expresii fixe și idiome;
3. să compare structurile gramaticale a textului sursă și a textului țintă;
4. să traducă aplicînd transformari gramaticale și lexicale;
5. să comenteze problemele de traducere a unui text socio-politic;
6. să comenteze sursele de dificultate în traducerea efectuată.

XII. EVALUARE FINALĂ

1. Traduceți i textul: The Role of UN.
2. Numiți i transformările efectuate în procesul de traducere.

XIII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Obligatorii

1. Baker, M. (2002), *In Other Words. A Coursebook on Translation*. Routledge London and New York.

2. Culegere de exerciții pentru cursul practic *Dificultăți i lexicale, gramaticale și stilistice în traducere*, elaborat de Ludmila Răciula.

Adiționale

1. Кузьмин, С.(1977), Перевод русских фразеологизмов на английский язык: Учеб. пособие для студ. ин-тов и фак-тов иностр. яз. М.: Высш. Шк.
2. Крупнов, В. И. (1976), В творческой лаборатории переводчика: Очерки по Профессиональному переводу. — М.: Междунар. Отношения.
3. Мисуно, Е., Шаблыгина, И. (2009), *Building up Strategies in Translation*. Перевод с английского языка на русский. Издательство: Аверсэв.